Súd:	Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka:	11C/48/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu:	8817209069
Dátum vydania rozhodnutia:	12. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Andrea Zolotová
ECLI:	ECLI:SK:OSVT:2019:8817209069.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudkyňou JUDr. Andreou Zolotovou v spore žalobcov: 1. J. W., Q.. XX. XX. XXXX, 2. Q. W., Q.. XX. XX. XXXX, 3. T. W., Q.. XX. XX. XXXX, 4. J. W., Q.. XX. XX. XXXX, všetci trvale bytom F. XXX, XXX XX F., zastúpení advokátskou kanceláriou JUDr. Juraj Ferenčík, PhD., s.r.o., Krivá 23, 040 01 Košice - Juh, IČO: 51 034 336, proti žalovanej: KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava, IČO: 00 585 441, zastúpený: JUDr. Felix Neupauer, advokát, Dvořákovo nábrežie 8/A, 811 02 Bratislava - Staré Mesto, IČO: 37 928 422, o náhradu nemajetkovej ujmy s príslušenstvom, t a k t o

r o z h o d o l :

I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi v 1.rade sumu 15.000 eur, a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobu žalobcu v 1. rade v prevyšujúcej časti z a m i e t a.

III. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobkyni v 2.rade sumu 15.000 eur, a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

IV. Žalobu žalobkyne v 2. rade v prevyšujúcej časti z a m i e t a.

V. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobkyni v 3.rade sumu 15.000 eur, a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

VI. Žalobu žalobkyne v 3. rade v prevyšujúcej časti z a m i e t a.

VII. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi v 4.rade sumu 7.500 eur, a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

VIII. Žalobu žalobcu v 4. rade v prevyšujúcej časti z a m i e t a.

IX. Žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobcovia sa podanou žalobou domáhali zaplatenia nemajetkovej ujmy v sume 30.000 eur pre rodičov a manželku zomrelého W. W. a v sume 15.000 EUR pre brata zomrelého. Žalobu odôvodnili tým, že dňa 02.09.20I7 v čase 0 19.30 hod. viedol T. U., Q.. XX.XX.XXXX vo T. Q. W., trvalé bytom F. XXX, okr. T. Q. W. osobné motorové vozidlo zn. T. R., P.:T.-XXXBH. výrobné číslo vozidla B. po štátnej ceste I/79 v smere z T. Q. W. do obce Y.Č., pričom v obci T. Q. W. v časti S., cca 150 metrov pred koncom obce v smere na Y. po prejdení mierne ľavotočivej zákruty podľa znaleckého posudku rýchlosťou 94 až

103 km/h sa plne nevenoval vedeniu vozidla a situácií v cestnej premávke, neprispôsobil rýchlosť jazdy miestu v ktorom jazdil (obec), prekročil obsadenosť vozidla, následkom čoho sa dostal do pretáčavého šmyku, s vozidlom prešiel do protismernej časti vozovky, kde sa s vozidlom otočil proti smeru svojej jazdy a následne v bočnom šmyku s vozidlom zišiel mimo vozovku vľavo, kde pravými zadnými dverami vozidla narazil do stacionárneho merača rýchlosti, následne sa vozidlo niekoľko krát prevrátilo cez strechu a zostalo stáť na kolesách na priľahlom poli vľavo mimo vozovky prednou časťou proti smeru svojej pôvodnej jazdy, pričom počas prevrátenia vozidla bol cez okno dverí vymrštený spolujazdec W. W., Q.. XX.X.XXXX, bytom F. Č.. XXX, nepripútaný a sediaci vzadu za vodičom, ktorý po nehode zostal ležať na poli v blízkosti vozidla a ktorý podľa lekárskej správy utrpel zranenia a to pomliaždenie mozgu s vnútrolebečným krvácaním pri zlomenine lebečnej klenby a spodiny, ktorým po prevoze do T. Q. podľahol. U vodiča T. U. bola vykonaná dychová skúška, ktorá bola negatívna, na motorovom vozidle zn. T. R. vznikla podľa znaleckého posudku škoda vo výške 2.004.00 €, a vyšetrovateľ skonštatoval, že uvedeným konaním vodič T. U. porušil § 4 ods. 1 písm. c) § 9 ods.1, § 16 ods.1 a § 137 ods.2 písm. c), písm. j.) zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov. V danej veci je vedené vyšetrovanie na OR PZ, OKP Vranov nad Topľou pod sp. zn. ČVS:ORP-375/1-VYS-VT-2017, kde bolo vydané dňa 30.10.2017 Uznesenie o vznesení obvinenia voči T. U., za prečin usmrtenia. Motorové vozidlo T. R., P.:T.-XXXBH bolo poistené vo Vašej spoločnosti pod poistnou zmluvou č. 6593549943. Následok spôsobený protiprávnym konaním T. U., je značný a dotkol sa žalobcov veľmi silným spôsobom, keďže šlo o smrť ich príbuzného. J. a Q. W. sú rodičia zosnulého, J. Q.. XXXX je bratom zosnulého a T. W. je manželkou zosnulého W. W.., ktorý zomrel pri dopravnej nehode a žalobcovia tak prišli o člena svojej rodiny. Vzniknutý následok je nereparovateľný a zásah do osobnostnej sféry žalobcov je veľmi citeľný. V dôsledku tejto dopravnej nehody spôsobenej vodičom U. došlo k zásahu do osobnostného práva žalobcov tak, že bola narušená celistvosť ich rodiny a bolo zasiahnuté do ich súkromného a rodinného života, pričom následky sú trvalé a neodstrániteľné, keď ochudobnenie žalobcov v citovej oblasti je nenapraviteľné. V dôsledku tragickej smrti príbuzného žalobcov pri dopravnej nehode došlo k nesmierne závažnej ujme, spočívajúcej v strate milovaného človeka, čím sú žalobcovia do budúcnosti ochudobnení o rodinný život. Ujma spočíva aj v citovej strate, keď žalobcovia smrťou príbuzného stratili jeho lásku a radosť s ním prežívanú, o to viac, že šlo o mladého človeka, ktorý mal celý život pred sebou. Zároveň žalobcovia utrpeli citovú ujmu spočívajúcu v nepríjemných pocitoch úzkosti, smútku, zúfalosti a šoku zo smrti blízkej osoby, ktorá pretrváva do dnešného dňa. Vodič U. svojim protiprávnym konaním, spočívajúcim v nerešpektovaní zákona o pozemných komunikáciách, zasiahol do osobnostných práv žalobcov a to do ich práva na súkromný a rodinný život. Medzi žalobcami a W.Š. W. existovali silné rodinné, sociálne, morálne, citové a kultúrne vzťahy vytvorené v rámci ich súkromného a rodinného života, ktoré si budovali až do jeho smrti a touto smrťou bola žalobcom spôsobená ujma, ktorá im natrvalo a úplne bráni ďalej naplno napĺňať ich citové potreby. Je žiaduce uviesť, že týmto nečakaným, šokujúcim úmrtím príbuzného žalobcov došlo k tak závažnému zásahu do práva na ochranu ich osobnosti, spočívajúceho v obmedzení ich súkromného a rodinného života, že žiadna z morálnych foriem zadosťučinenia nie je postačujúca. Majú za to, že predpoklady pre priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch sú dané, keďže je nepochybné, že ujmu, ktorá poškodeným vznikla, by na ich mieste každá iná osoba považovala za ujmu objektívne závažnú. Podľa Článku 19, ods . 2 Ústavy Slovenskej republiky „Každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života." Podľa § 11 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy." Z ustanovenia § 13 ods . 1 Občianskeho zákonníka vyplýva, že fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie." Podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka „pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch." Podľa ustanovenia článku 8 odseku 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných práv a slobôd, publikovaného pod č. 209/1992 Zb., „každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydlia a korešpondencie." Z ustanovenia článku 17 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach publikovaného pod č 120/1976 Zb. vyplýva, že „nikto nesmie byť vystavený svojvoľnému zasahovaniu do súkromného života, rodiny, domova alebo korešpondencie a každý má právo na zákonnú ochranu proti takým zásahom alebo útokom." Súčasťou práva na súkromie je právo na rodinný život. Európsky súd pre ľudské práva v rozsudku z 21. júna 1988 vo veci Berrhab proti Holandsku konštatoval: „Z pojmu rodina, na ktorom je založený článok 8, vyplýva, že dieťa narodené z takéhoto zväzku je ipso iure súčasťou tohto vzťahu. Z tohto dôvodu existuje od momentu narodenia dieťaťa a už vzhľadom na

samotnú existenciu tejto skutočnosti medzi dieťaťom a jeho rodičmi zväzok rovnajúci sa „rodinnému životu", dokonca aj vtedy, keď už rodičia neskôr spolu nežijú." Podstatou rodinného života je oprávnenie fyzickej osoby utvárať, udržiavať a rozvíjať vzťahy medzi členmi rodiny založené na silných citových väzbách. Osobnosť žalobcov, ktorá je chránená prostredníctvom všeobecného osobnostného práva, vzhľadom na to, že došlo k zásahu do jeho práv, má možnosť využiť právne prostriedky ochrany osobnosti, ktoré sú exemplifikatívne uvedené v ustanovení § 13 Občianskeho zákonníka. Ktoré z týchto právnych prostriedkov žalobca na ochranu svojej osobnosti uplatní, je závislé v prvom rade na jeho vôli ovplyvnenej predovšetkým intenzitou a povahou protiprávneho zásahu. Podľa ust. § 427 a nasl. zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, „prevádzkovateľ motorového vozidla zodpovedá za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky." Podľa ust. § 15 ods. 1 zák. č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, „náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 13. októbra 2011 sp. zn. 3 Cdo 84/2011 uvádza, že „nieje vylúčené, že tým istým konaním, ktoré po smrti fyzickej osoby neoprávnene zasiahlo do osobnosti zomrelého (napríklad jeho cti a dobrého mena), došlo zároveň k zásahu aj do osobnosti pozostalej osoby (napríklad do jej práva na súkromie). Podľa okolností, za ktorých k takému konaniu došlo, prichádza do úvahy tak možnosť tzv. postmortálnej ochrany osobnosti zomretého v zmysle ustanovenia § 15 Občianskeho zákonníka, ako aj možnosť ochrany osobnosti pozostalej osoby v zmysle § 11 až 13 Občianskeho zákonníka." Uznesenie Najvyššieho súdu SR z 29. júna 2011, sp. zn. 4 Cdo 232/2010 sa zaoberá náhradou nemajetkovej ujmy, kedy Najvyšší súd judikoval, že „podmienkou priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch (t.j. materiálnej satisfakcie) je -vždy v závislosti na individuálnych okolnostiach daného prípadu -existencia závažnej ujmy. Za závažnú ujmu treba podľa právneho názoru dovolacieho súdu považovať ujmu, ktorú fyzická osoba vzhľadom na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, intenzitu zásahu, jeho trvanie alebo dopad a dôsledky považuje za ujmu značnú. Pritom však nie sú rozhodujúce jej subjektívne pocity, ale objektívne hľadisko, teda to, či by predmetnú ujmu takto v danom mieste a čase (v tej istej situácii, prípadne spoločenskom postavení a pod.) vnímala aj každá iná fyzická osoba. Azda najdôležitejším argumentom, o ktorý opierajú žalobcovia svoj nárok voči žalovanej, je rozsudok súdneho dvora Európskej únie. Súd v danom prípade riešil otázku, ktorá v doterajšej rozhodovacej praxi nebola objasnená a slovenské súdy o nej preto rozhodovali v neprospech pozostalých. Rozhodnutie súdneho dvora však exaktne vymedzilo, že náhrada nemajetkovej ujmy musí byť krytá z povinného zmluvného poistenia. Podľa Rozsudku súdneho dvora Európskej únie z 24. októbra 2013 vo veci C22/12, Katarína Haasová proti Rastislavovi Petríkovi, Blanke Holingovej, sa „článok 3 ods. 1 smernice Rady 72/166/EHS z 24. apríla 1972 0 aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami a kontroly plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti, článok 1 ods.la2 druhej smernice Rady 84/5/EHS z 30. decembra 1983 0 aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, zmenenej a doplnenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2005/14/ES z 11. mája 2005, a článok 1 prvý odsek tretej smernice Rady 90/232/EHS zo 14. mája 1990 0 aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel sa majú vykladať v tom zmysle, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. Obdobne, súdny dvor Európskej únie vo veci C-277/12, Vitalija Drozdova proti Baltikums AAS, vydal Rozsudok rovnako zo dňa 24. októbra 2013, ktorým totožne určil, že „povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode." Podľa uvedených rozhodnutí začali súdy Slovenskej republiky rozhodovať vo veci nemajetkovej ujmy tak, že poisťovniam priznávajú pasívnu legitimáciu v spore. Aktuálne uvedenú situáciu riešil napríklad Krajský súd v Košiciach vo svojom rozhodnutí 5Co/496/2016, kde v odôvodnení potvrdzujúceho rozsudku okresného súdu, v bode 39. uviedol „Pasívna vecná legitimácia žalovanej v 2. Rade je daná aj ust. § 4 ods. 2 zák. č. 381/2001 Z.z. a § 823 Obč. zák. (náhrada nákladov, ale aj nemajetkovej ujmy podľa § 444 Obč. zák a správne súd vychádzal podporne z českej judikatúry." Rovnako Krajský súd v Prešove potvrdil pasívnu legitimáciu poisťovne v takýchto konaniach, keď v Rozsudku sp. zn. 860/33/2016 zo dňa 27.2.2017 v odôvodnení v bodoch 20. až 28., kde podrobne vysvetlil a odôvodnil tento procesný postup. Na základe vyššie uvedeného majú za to, že nárok žalobcov, ako osôb blízkych, ktorých sa dotkla smrť ich príbuzného a bolo ňou zasiahnuté do ich práv na súkromie a rodinný život, je opodstatnený a taktiež aj pasívna legitimácia

žalovanej. Tento nárok si žalobcovia uplatnili u žalovanej výzvou zo dňa 28.11.2017, na ktorú žalovaná odpovedala odmietavým stanoviskom zo dňa 4.12.2017. Náhrada nemajetkovej ujmy nie je náhradou za život, slúži len na zmiernenie následkov vzniknutej ujmy, a je nepochybné, že žiadna suma priznaná v prípadnom súdnom konaní nie je dostatočná vzhľadom na spôsobenú ujmu, ani na to, aby nahradila 1'udský život. Výška náhrady je priznávaná súdmi na základe voľnej úvahy s prihliadnutím na zákonné kritériá a okolnosti, za ktorých došlo k neoprávnenému zásahu do osobnosti. V tejto súvislosti žalobcovia poukazujú aj na doterajšiu rozhodovaciu prax súdov, z ktorej vyplýva, aká suma nemajetkovej ujmy je ich rozhodnutiami priznávaná, kedy napríklad v súdnom konaní vedenom na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 7C/121/2010, bolo priznané nahradenie nemajetkovej ujmy vo výške 26 000 EUR, náhrada sa týkala nemajetkovej ujmy v dôsledku zavineného usmrtenia matky navrhovateľa. V rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota zo dňa 13. 06. 2012, č. k. 8L/103/2009 -156, kde ste boli účastníkom sporu, bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy manželke zosnulého 20 000 EUR a dcéram po 15 000 EUR. Obdobne rozhodol aj Okresný súd v Trnave, ktorý vo svojom rozsudku 266/26/2011-36, zo dňa 9. septembra 2011 uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľke v 1.rade nemajetkovú ujmu v peniazoch vo výške 20 000 EUR a navrhovateľovi v 2.rade nemajetkovú ujmu v peniazoch vo výške 15 000 EUR. Aktuálne rozhodol napríklad aj Krajský súd v Trenčíne rozhodnutím sp. zn. 5Co/133/2016 zo dňa 15.3.2017, ktorý potvrdil prvostupňové rozhodnutie, kde je pasívne legitimovaným aj poisťovňa a priznal náhradu nemajetkovej ujmy tak, že zaviazal žalovaných 1/, 2/ spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni v prvom, ale aj žalobkyni v druhom rade, sumu 30.000 EUR. S poukazom na doteraz uvedené, ako aj zhodnotenie okolností, za akých došlo k nehode, žalobcovia žiadajú na zmiernenie následkov vzniknutej ujmy o náhradu tejto ujmy spolu výške 105 000 EUR, pričom rodičia zomrelého W. W., ako aj jeho manželka žiadajú po 30 000 EUR a brat zomrelého žiada 15 000 EUR.

2. Žalovaný so žalobu nesúhlasil a žiadal ju zamietnuť. Uviedol, že uplatnený nárok žalobcov neuznávajú v celom rozsahu a považujú ho vzhľadom na ďalej uvedené za neoprávnený a bez právneho základu. Zároveň má žalovaný za to, že nie sú splnené podmienky na vedenie konania, a to z dôvodu nezaplatenia súdneho poplatku splatného podaním žaloby. K otázke pasívnej vecnej legitimácie žalovaného potom ďalej uviedli nasledovné, že žalovaný má za to, že v zmysle súčasne platného a účinného vnútroštátneho práva uplatniteľného vo veci samej, t.j. v zmysle Zákona o PZP (ako lex specialis vo vzťahu k OZ), nie je pasívne legitimovaným na uplatňovanie nárokov z titulu zásahu do osobnostných práv žalobcov, nakoľko zákon o PZP sa nevzťahuje na náhradu nemajetkovej ujmy a povinnosť zahrnúť tento inštitút do poistných zmlúv žalovanému v 2. rade žiadnym spôsobom neukladá. Uvedené žiadnym spôsobom nevyplýva a vyplývať nemôže, ani z Rozsudku ESD. Úlohou prejudiciálneho rozsudku nie je rozhodnúť spor, ale iba poskytnúť vnútroštátnemu súdu taký výklad práva Únie, ktorý mu pomôže pri jeho aplikácii. Preto záväznosť prejudiciálneho rozsudku nebráni vnútroštátnemu súdu, aby pred rozhodnutím veci samej podal novú prejudiciálnu otázku, ak mu napríklad nie je jasné znenie rozsudku alebo jeho aplikácia. Rovnako tak ostatné vnútroštátne súdy môžu tiež požiadať Súdny dvor o výklad prejudiciálneho rozsudku (napr. Johnson, C-410/92, 6.12.1994). Z tohto dôvodu preto v spojitosti s vyššie uvedeným považujú za dôležité poznamenať, že ESD podáva výklad práva Únie, tj. v uvedenej veci podal výklad smerníc zaoberajúcich sa poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami, za žiadnych okolností však nepodal a ani nemohol podať výklad vnútroštátnych predpisov. Súkromné právo členského štátu je oprávnený vykladať iba národný súd. ktorý musí vychádzať, z platného právneho stavu zakotveného v Zákone o PZP a v OZ. Samotný Rozsudok ESD teda žiadnym spôsobom nestanovil, že pasívna legitimácia poisťovateľov podľa Zákona o PZP je v sporoch o zaplatenie nemajetkovej ujmy pozostalých automaticky daná, ale iba upresnil, že by tomu tak bolo, pokiaľ by toto bolo obsahom úpravy vnútroštátneho práva, ktorým je vo vzťahu k žalovanému ako súkromnoprávnej osobe práve Zákon o PZP. Vzhľadom na závery ESD v danej veci je preto nevyhnutné prihliadať jedine na vnútroštátnu právnu úpravu a (česko) slovenskú judikatúru v ktorej je za súčasného platného právneho stavu (v rámci SR), historicky a aj teoreticko-právne nesporne a jednoznačne vyriešená otázka diferenciácie pojmov (ich významu aj účelu) náhrady škody (resp. škody na zdraví) a nemajetkovej ujmy (vid ďalší text). Vnútroštátne právo v zákone o PZP de lege lata upravuje náhradu majetkovej, ako aj nemajetkovej ujmy, avšak výlučne v rozsahu § 444-449 OZ, pričom v § 444 OZ pokrýva zodpovednosť za nemajetkovú ujmu na zdraví vo forme náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v rozsahu nárokov podľa osobitného právneho predpisu1. Nároky z titulu ochrany osobnosti podľa §11 a nasl. OZ však do okruhu pôsobnosti Zákona o PZP nezahŕňa. Právna úprava rozsahu poistenia zodpovednosti za škodu v ustanovení § 4 ods. 2 Zákona o PZP podáva taxatívny výpočet prípadov, ktoré podliehajú poistnému krytiu, a ktoré sú z hľadiska rozlíšenia toho, čo sa odškodňuje plne v zhode s právnou úpravou spôsobu a rozsahu náhrady škody v OZ

ustanovenou v § 442 a nasl., vrátane ust. § 444 OZ. Pod takto vymedzenú škodu zákon o PZP neumožňuje subsumovať, náhradu nemajetkovej ujmy vyplývajúcu z ust. § 13 ods. 2 OZ, pokiaľ sa tak poistený s poisťovňou nadštandardne nedohodne v poistnej zmluve. Pokiaľ aj v rozhodovacej činnosti všeobecných súdov nižších stupňov prekvapujúco nepanuje zhoda v otázke možnosti subsumovať pod pojem „škoda na zdraví" v zmysle zákona o PZP aj náhradu nemajetkovej ujmy podľa § 11 a nasl. OZ, je potrebné poukázať na rozhodnutie ÚS zo dňa 20 .01 .2011 , IV. ÚS 60/2010, v ktorom uvádza: „Z rozsudku ESĽP Beian v. Rumunsko (č. 1) zo 06. decembra 2007 vyplýva, že rozdielna judikatúra v skutkovo rovnakých, prípadne podobných veciach je prirodzenou súčasťou vnútroštátneho súdneho systému (v zásade každého súdneho systému, ktorý nie je založený na precedensoch ako prameňoch práva). K rozdielnej judikatúre prirodzene dochádza aj na úrovni najvyššej súdnej inštancie. Z hľadiska princípu právnej istoty je ale dôležité, aby najvyššia súdna inštancia pôsobila ako regulátor konfliktov judikatúry a aby uplatňovala mechanizmus, ktorý zjednotí rozdielne právne názory súdov v skutkovo rovnakých alebo podobných veciach. (...) K odchylnej judikatúre všeobecných súdov ak jej zjednocovaniu sa už ústavný súd opakovane vyslovil (IV. ÚS 342/2010, IV. ÚS 209/2010), keď uviedol, že právny poriadok Slovenskej republiky upravuje mechanizmus zabezpečujúci koherentnosť judikatúry v § 22 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch. Tento mechanizmus spočíva v inštitúte zverejňovania súdnych rozhodnutí zásadného významu najvyšším súdom a v inštitúte prijímania stanovísk k zjednocovaniu výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov plénom najvyššieho súdu alebo príslušným kolégiom najvyššieho súdu.". K tomuto vid' Uznesenie NS SR z 05.12.2013, sp. zn. 3 Cdo 18/2013, v zmysle ktorého „Osobitný proces, výsledkom ktorého bolo publikovanie rozhodnutia najvyššieho súdu v zbierke ako R 111/1998, priznáva tomuto rozhodnutiu osobitný význam. Výklad najvyššieho súdu, ktorý v ňom podal, nie je síce právne (de iure) záväzný, fakticky (de facto) má ale vysokú vecnú autoritu. I keď judikatúra najvyššieho súdu nie je formálne záväzná, ipso iure normatívnu silu má, a to tak vo vertikálnej línii (voči súdom nižších stupňov), ako aj v horizontálnej línii (medzi jednotlivými senátmi a kolégiami najvyššieho súdu navzájom). Nemožno prehliadať podstatný rozdiel medzi rozhodnutím nepublikovaným v zbierke (ďalej len „nepublikované rozhodnutie") a rozhodnutím, ktoré bolo na podklade zákonom určenej procedúry navrhovania a schvaľovania osobitným orgánom najvyššieho súdu uverejnené v zbierke (ďalej len ,,publikované rozhodnutie"). Pokiaľ nepublikované rozhodnutie najvyššieho súdu vyjadruje názor členov senátu (resp. väčšiny členov senátu) najvyššieho súdu v individuálne ním prejednávanej veci, názor vyjadrený v publikovanom rozhodnutí je zároveň zovšeobecňujúcim názorom (relevantnej väčšiny) členov kolégia najvyššieho súdu, ktoré vždy tvorí viacero senátov. Názor vyjadrený v nepublikovanom rozhodnutí sa v tomto zmysle prípadne (ak vec prejednávajúci senát dospeje k záveru, že sú pre to splnené podmienky) môže odkloniť či odchýliť od názoru vyjadreného v publikovanom rozhodnutí, tým ale ešte bez ďalšieho nedochádza k „prekonaniu" názoru, na ktorom spočíva publikované rozhodnutie. 19 3 Cdo 18/2013 0 „prekonaní (relevantnom zavŕšení procesu odklonenia sa od) názoru vyjadreného v publikovanom rozhodnutí možno hovoriť iba vtedy, ak je toto „prekonanie" výsledkom v zákone predpísaného postupu najvyššieho súdu (§ 21 ods. 3 písm. a/ a b/ a § 22 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov). Keďže právny názor najvyššieho súdu publikovaný pod R 111/1998 nebol dosiaľ vo vyššie uvedenom zmysle „prekonaný", nebol ani v preskúmavanej veci daný dôvod pre jeho nezohľadnenie.". Vo svetle vyššie uvedeného upozorňujú na publikovaný Rozsudok NS SR z 26.09.2013, sp. zn. 3 Cdo 176/2012, zverejnený v Zbierke stanovísk NS a súdov SR 9/2014 pod číslom 127 , t. i . R 127/2014, v ktorom NS SR uvádza: ..treba mat' ma zreteli to, že režim ochrany osobnosti je postavený na princípe zodpovednosti pôvodcu zásahu za ujmu spôsobenú na chránených osobnostných právach, ako aj to, že nároky vyplývajúce z neoprávnených zásahov do práva na ochranu osobnosti sú podľa platnej právnej úpravy pojmovo odlišné od nárokov na náhradu škody. Platná právna úprava dôsledne rozlišuje medzi právom na ochranu osobnosti upraveným v § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka a právom na náhradu škody. Medzi týmito inštitútmi je pojmová aj obsahová odlišnosť. Právo na ochranu osobnosti predstavuje nemajetkové právo rýdzo osobnej povahy, ktoré je úzko späté s osobnosťou človeka a jej prejavmi. Na rozdiel od toho, právo na náhradu škody je právo majetkovej povahy, ktoré môže patriť tak fyzickej ako aj právnickej osobe a nemá absolútnu, ale len relatívnu povahu. Zásadný rozdiel je aj medzi nahradením nemajetkovej ujmy v peniazoch a náhradou škody ako majetkovej ujmy -pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch sa vychádza iba z predpokladu, akú ujmu mohol zásah vyvolať, v prípade škody treba jej výšku vyčísliť a preukázať. Právo na náhradu škody a právo na ochranu osobnosti fyzickej osoby podľa platnej právnej úpravy teda predstavujú dve celkom samostatné práva, ktoré sú podmienené rôznou sférou ochrany zabezpečovanej Občianskym zákonníkom (porovnaj tiež rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 20. apríla 2011 sp. zn. 4 Cdo 168/2009).". Žalovaný upozornil na aktuálnu rozhodovaciu činnosť NS SR. a to Rozsudok sp. zn. 3Cdo/301/2012 zo

dňa 31.03.2016 (mutatis mutandis 8Cdo/219/2010. V predmetom rozsudku sa NS SR v celom rozsahu prihlásil k svojmu skoršiemu rozhodnutiu vo veci 4Cdo/168/2009 čo do otázky pasívnej legitimácie žalovaného, pričom vo vzťahu k Rozsudku ESD o.i. dôvodí: Dovolací súd nevzhľadal dôvod na odlišný výklad § 4 ods. 2 písm. a/ zákona č. 381/2001 Z.z. ani po rozhodnutí SD rozsudkom C-22/12 vo veci Katarína Haasová proti Rastislavovi Petrikovi a Blanke Holingovej (...) SD v rozsudku nevyložil, či v rámci posudzovanej vnútroštátnej právnej úpravy poistného krytia povinného zmluvného poistenia je zahrnutá aj náhrada nemajetkovej ujmy spôsobená blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode alebo nie. Preto ani nijakým spôsobom nespochybnil závery doterajšej judikatúry aplikujúcej vnútroštátne právo, v zmysle ktorej takúto náhrada nemajetkovej ujmy nespadá do povinného zmluvného poistenia. SD iba uviedol, ako by mala úprava tejto otázky vo vnútroštátnom práve v súlade s komunitárnou úpravou vyzerať. Z § 4 ods. 2 písm. a/ zákona č. 381/2001 Z.z. vyplýva, že toto poistenie nepokrýva uvedený druh nemajetkovej ujmy, ale kryje iba „škodu na zdraví", pričom škodu na zdraví a nároky spôsobené zásahom do osobnostných práv Občiansky zákonník striktne od seba odlišuje (viď §13 ods. 2 a§16 Občianskeho zákonníka na jednej strane a § 444 a nasl. Občianskeho zákonníka na druhej strane), pričom v uvedenom rozsudku SD nebolo konštatované, že by toto ustanovenie bolo v rozpore s niektorou zo smerníc upravujúcich poistenie zodpovednosti motorových vozidiel. Keďže slovenské právo neupravuje takúto náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej obetiam usmrtených pri dopravných nehodách v rámci úpravy zodpovednosti poisteného za škodu. nie je potrebné, aby tento nárok bol v zmysle rozsudku zahrnutý v poistnom krytí z povinného zmluvného poistenia. Obdobne potom poukazujú aj na Uznesenie ÚS I. ÚS 137/07 z 23. augusta 2007, v ktorom sa ÚS v celom rozsahu stotožnil s argumentáciou všeobecných súdov, ktoré dôvodili, že „Keďže o zodpovednosti štátu (v našom prípade Zákon o PZP, pozn. žalovaného bližšie nedefinuje pojem škody a ani neupravuje rozsah jej náhrad,. je potrebné aplikovať príslušné ustanovenia všeobecnej úpravy (6442 Občianskeho zákonníka) a škodu chápať vo všeobecnosti ako ujmu, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného, je objektívne vyjadriteľná v peniazoch a je napraviteľnú poskytnutím majetkového plnenia, predovšetkým peňažného. (...) Keďže v zmysle uvedených skutočnosti štát nezodpovedá za nemajetkovú ujmu, žaloba musela byt' zamietnutá." „Podľa názoru krajského súdu škoda (ako kategória občianskeho práva) sa v ustálenej súdnej praxi chápe ako ujma, ktorá nastala (prejavuje sa) v majetkovej sfére poškodeného a je objektívne vyjadriteľná všeobecným ekvivalentom, t.j. peniazmi a je (ak nedochádza k naturálnej reštitúcii) napraviteľná poskytnutím majetkového plnenia, predovšetkým peňazí, pričom skutočnou škodou sa rozumie ujma spočívajúca v zmenšení majetkového stavu poškodeného a reprezentujúca majetkové hodnoty, ktoré by bolo treba vynaložiť, aby došlo k uvedeniu veci do predchádzajúceho stavu. Z takto vymedzeného a chápaného pojmu škody, resp. skutočnej škody vyplýva, že za škodu, resp. skutočnú škodu nemožno považovať" aj ujmu vzniknutú pôsobením na telesnú a psychickú integritu poškodeného, s výnimkou prípadov, kedy možno podľa výslovného ustanovenia zákona poskytnúť i tzv. materiálnu satisfakciu (peňažné zadosťučinenie). Takto podľa § 444 Občianskeho zákonníka pri škode na zdraví sa jednorazovo odškodňujú bolesti poškodeného a sťaženie jeho spoločenského uplatnenia. Podľa §13 ods. I a 2 Občianskeho zákonníka má fyzická osoba právo domáhať sa, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby bolo dané primerané zadosťučinenie. Pokiaľ by sa nezdalo zadosťučinenie dostačujúce najmä pre to, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Napokon podľa § 442 ods. 2 Občianskeho zákonníka pri škode spôsobenej niektorým trestným činom korupcie sa uhrádza aj nemajetková ujma v peniazoch. Najmä toto posledné ustanovenie je dostatočným argumentom pre záver, že za škodu, resp. skutočnú škodu nemožno považovať aj nemajetkovú ujmu oceniteľnú peniazmi, lebo ak by to tak bolo, potom by ustanovenie §442 ods. 2 Občianskeho zákonníka bolo nadbytočné (obdobne ako je tomu pri § 16 OZ, pozn. žalovaného), keďže nemajetkovú ujmu v peniazoch by bolo možné uhrádzať už podľa § 442 ods. 1. Uvedené súdy zaujali jednoznačné stanoviská o odlišnosti dvoch právnych inštitútov, t.j. o odlišnosti zodpovednosti za škodu a zodpovednosti za zásah do ochrany osobnosti a preto vylúčili možnosť pod náhradu škody o. i. aj podľa § 4 ods. 2 písm. a) zákona o PZP subsumovať aj nároky z titulu ochrany osobnosti. Čo sa týka poukazovania žalobcov na uznesenia ÚS, uviedli, že sám ÚS v predmetných uzneseniach, ktorými bez meritórneho prejednania veci odmietal ústavné sťažnosti sťažovateľov v obdobných právnych veciach, konštatuje, že prináleží výlučne NS SR zjednocovať rozhodovaciu činnosť všeobecných súdov. V konečnom dôsledku, ÚS vo všeobecnosti nerozhoduje o hmotnoprávnych nárokoch subjektov ako takých, ale o tom, či konaním súdov boli alebo neboli porušené ústavné práva sťažovateľov v tom - ktorom konkrétnom prípade. Žalovaný má tak za to, že v zmysle súčasne platnej a účinnej úpravy rozsahu krytia Zákonom o PZP, bez jeho akejkoľvek relevantnej novelizácie v rozhodnej časti od roku 2001, pri opakovanom konštatovaní NS SR o nemožnosti zahŕňať

pod pojem škody na zdraví podľa § 4 ods. 2 písm. a) Zákona o PZP aj nemajetkovú ujmu podľa § 11 a nasl. OZ, Žalovaný nie je v takýchto konaniach pasívne vecne legitimovaný. Keďže od roku 2001 nedošlo k žiadnej zmene relevantnej vnútroštátnej právnej úpravy nie je ani v čase po Rozsudku ESD absolútne legitímny dôvod na zmenu výkladu príslušných zákonných ustanovení a ad hoc rozširovanie účelu Zákona o PZP a jeho cieľov oproti tým, ktoré boli celkom jednoznačne a nesporne zamýšľané a stanovené samotným zákonodarcom. Opačný postup potom nie je možné vyhodnotiť inak. ako snahu „zhojiť" nečinnosť, zákonodarcu priamou aplikáciou smerníc EÚ, pričom táto je vo vzťahu k Žalovanému, vzhľadom na jeho súkromnoprávny charakter, vylúčená. Ohľadom eurokonformného výkladu uviedol, že na tomto mieste je potrebné zdôrazniť, že súd členského štátu môže prostredníctvom eurokonformnej interpretácie vypĺňať medzery vnútroštátneho právneho predpisu samotnými ustanoveniami smerníc. Súd členského štátu však nemôže smernice EÚ vykladať v rozpore s vnútroštátnym právom, nakoľko priama aplikácia ustanovení smernice nesmie mať za následok uloženie povinnosti fyzickej alebo právnickej osobe, t.j. smernica nikdy nemôže mať horizontálny ani obrátený vertikálny priamy účinok. Ak si členský štát nesplnil svoju povinnosť a netransponoval smernicu správne alebo načas, nemôžu dôsledky tohto protiprávneho konania štátu znášať fyzické alebo právnické osoby, a preto im nemôže byť uložená na základe neprebratej (nesprávne/nedôsledne prebratej) smernice žiadna povinnosť. K vyššie uvedenému potom žalovaný opätovne poukazuje na Rozsudok NS SR, sp. zn. 3Cdo/301/2012 zo dňa 31.03.2016, v ktorom sa NS SR po tom, ako sa dôkladne vysporiadal s nemožnosťou subsumovať pod pojem škody/Škody na zdraví aj nemajetkovú ujmu pozostalých, zaoberal aj otázkou možnosti priamej aplikácie smerníc EÚ vo vzťahu k fyzickým a právnickým osobám., k čomu o. i. uviedol: Je zrejmé, že otázka zahrnutia práva pozostalých blízkych osôb po obetiach dopravných nehôd na náhradu nemajetkovej ujmy do povinného zmluvného poistenia sa týka práv a povinností súkromných subjektov (poistníkov, poistených, poškodených a poisťovní) v právnom vzťahu povinného zmluvného poistenia. Vzhľadom na uvedené dovolací súd dospel k záveru, že priamy účinok (či 1 ods. 1 druhej smernice, resp. čl. 3 štvrtý pododsek) smernice č. 2009/103/ES o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o kontrole plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti, ktorá nahradila prvú smernicu, druhú smernicu a tretiu smernicu, je vylúčený,". Ohľadom nemajetkovej ujmy a príčinnej súvislosti žalovaný uviedol, že s poukazom na argumentáciu žalovaného k otázke jeho pasívnej vecnej legitimácie v predmetnom konaní (jej absencie) uviedli, že v prípade, ak by aj teoreticky pripustili, že pod pojem škody na zdraví podľa Zákona o PZP by bolo možné subsumovať aj nemajetkovú ujmu pozostalých, bolo by zo strany súdu nevyhnutné dôsledne sa zaoberať atribútmi vzniku zodpovednosti za škodu, t.j. protiprávnosťou konania, vznikom škody v dôsledku protiprávneho konania a príčinnou súvislosťou medzi nimi, a to vo vzťahu k žalovanému a zákonu o PZP. K otázke príčinnej súvislosti pritom NS SR v Rozsudku z 29.03.2007 sp. zn. 3 Cdo 32/2007 uviedol, že „Ani vzťah príčinnej súvislosti (kauzálny nexus) medzi nesprávnym úradným postupom (v našom prípade poistnou udalosťou, pozn. žalovaného) a škodou zákon č. 58/1969 Zb. (v ich prípade Zákon o PZP, pozn. Žalovaného) nevysvetľuje. V právnej teórii sa týmto vzťahom označuje priama väzba javov (objektívnych súvislosti), v rámci ktorého jeden jav (príčina) vyvoláva druhý jav (následok). 0 vzťah príčinnej súvislosti ide, ak je medzi nesprávnym úradným postupom a škodou vzťah príčiny a následku. Ak bola príčinou vzniku škody iná skutočnosť, zodpovednosť za škodu nenastáva. Otázka príčinnej súvislosti nie je otázkou právnou, ide o skutkovú otázku, ktorá môže byť riešená len v konkrétnych súvislostiach. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba škodu izolovať zo všeobecných súvislosti a skúmať, ktorá príčina ju vyvolala. Pritom nie je rozhodujúce časové hľadisko, ale vecná súvislosť príčiny a následku, časová súvislosť ale napomáha pri posudzovaní vecnej súvislosti (porovnaj R 21/1992). Príčinou vzniku škody nie je skutočnosť, ktorá je už sama následkom (porovnaj R 7/1979). V postupnom slede javov je každá príčina niečím vyvolaná (sama je následkom niečoho) a každý ňou spôsobený následok sa stáva príčinou ďalšieho javu. Zodpovednosť však nemožno robiť závislou na neobmedzenej kauzalite. Atribútom príčinnej súvislosti je totiž „priamosť"' pôsobenia príčiny na následok, pri ktorej príčina priamo (bezprostredne) predchádza následku a vyvoláva ho. Vzťah príčiny a následku musí byť preto priamy, bezprostredný, neprerušený; nestačí, ak je iba sprostredkovaný Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba v dôsledku toho skúmať, či v komplexe skutočnosti prichádzajúcich do úvahu ako (priania) príčina škody existuje skutočnosť; s ktorou zákon spája zodpovednosť za škodu." (mutatis mutandis Rozsudok NS SR z 30.07.2009 sp.zn. 1 Cdo 129/2008, Rozsudok NS SR z 30.06.2010 sp.zn. 5 Cdo 126/2009, Rozsudok NS SR z 31.07.2012 sp.zn. 6 Cdo 89/2011, Uznesenie NS SR z 23.04.2014 sp.zn. 6 MCdo 7/2013 atď.). V tejto súvislosti potom poukazujú na Rozsudok NS SR z 30. januára 2007, sp. zn. 2 Cdo/73/2006, uverejnený v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R61/2008. Uvedený princíp je obdobne premietnutý aj priamo v §5 ods. 1 písm. h) Zákona o PZP, v zmysle ktorého „poistiteľ nenahradí za poisteného škodu, ak ide o zodpovednosť za škodu, ktorej vznik nie je v príčinnej

súvislosti s poistnou udalosťou.". Vzhľadom na skutočnosť, že poistnou udalosťou je dopravná nehoda, a zásah do osobnostných práv žalobcov nastal sprostredkovane v dôsledku ich reakcie na následky tejto dopravnej nehody, neexistuje vo vzťahu k žalobcom a uplatňovanej nemaietkovej ujme priama príčinná súvislosť s poistnou udalosťou ako takou v zmysle 6 5 ods. 1 písm. h) Zákona o PZP, a vo vzťahu k žalovanému. Aj toto je opäť len jedným z mnohých mement toho, že úmyslom a cieľom zákonodarcu pri koncipovaní zákona o PZP nebolo krytie nemajetkovej ujmy pozostalých. Z vyššie uvedených dôvodov preto majú za to, že aj v prípade teoretického akceptovania premisy, že pod škodu na zdraví je možné extenzívnym výkladom zahŕňať aj nemajetkovú ujmu pozostalých, je potom poistiteľ -Žalovaný priamo zo Zákona o PZP de facto a\ de iure oslobodený od povinnosti plniť za poisteného škodu (nemajetkovú ujmu), a to práve z dôvodu absencie priamej príčinnej súvislosti s poistnou udalosťou. V konečnom dôsledku na podporu vyššie uvedených záverov poukazujú na Rozsudok ESD zo dňa 10.12.2015 vo veci C-350/14 Lazar, v ktorom ESD v otázke ujmy pozostalých súvisiacej s úmrtím osoby pri dopravnej nehode, túto opakovane a na viacerých miestach označuje ako „nepriame následky tejto nehody", pričom škodu predstavuje ujma na zdraví s následkom smrti dcéry pána Lazara. Ujmu, ktorú utrpeli jej rodinní príslušníci, treba ako takú považovať za nepriame následky nehody.". Na záver žalovaný uviedol, že pre prípad, pokiaľ by mal OS za to, že žalovaný je pasívne vecne legitimovaný na náhradu nemajetkovej ujmy žalobcov, je pri určovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy potrebné postupovať v zmysle § 13 ods. 3 zákona OZ, tj. prihliadnuť na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, pričom v zmysle ustálenej súdnej praxe sa tieto okolnosti (ktorými sa rozumejú aj osobnostné a majetkové pomery) skúmajú aj na strane pôvodcu zásahu -vinníka, za ktorého by bol potom povinný plniť žalovaný. Z tohto dôvodu potom žalovaný navrhuje, aby bol v konaní zo strany súdu ako svedok predvolaný a vypočutý Vinník, na zistenie jeho postoja k veci a k Žalobcom, a k jeho osobným a majetkovým pomerom. Vzhľadom na všetku vyššie uvedenú právnu argumentáciu, s poukazom na v súčasnosti platný a účinný Zákon o PZP, OZ a ZoP, teóriu práva ako aj relevantnú judikatúru, majú za to, že voči žalovanému je žaloba podaná neoprávnene a bez právneho základu, nakoľko žalovaný nie je podľa zákona o PZP pasívne legitimovaný vo veciach náhrady nemajetkovej ujmy, a keby aj bol, nie je povinný takéto nároky hradiť z titulu absencie priamej príčinnej súvislosti s poistnou udalosťou. Vo svetle týchto skutočnosti preto navrhli, aby súd žalobu v celom rozsahu zamietol a zároveň žalobcov zaviazal na náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia žalovaného.

3. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou, listinnými dôkazmi, a to uznesením OR PZ z 30.10.2017, listom o prehliadke mŕtveho, výzvou na zaplatenie z 28.11.2017, oznámením o riešení škodovej udalosti z 4.12.2017, vyjadrením žalovaného z 20.04.2018, nesúhlasom s postúpením veci, vyjadrením žalobcu zo dňa 17.01.2019, lekárskou správou zo psychologického vyšetrenia z 9.2.2018, lekárskymi správami na čl. 75-77, spisom tun. súdu sp.zn. 4D/225/22017, spisom tunajšieho súdu sp. zn. 12T18/2018, výsluchom strán sporu a svedka.

4. Na základe vykonaného dokazovania zistil nasledujúci skutkový stav veci:

5. Zo spisu tunajšieho súdu sp. zn. 12T18/2018 vyplýva, že dňa 02.09.20I7 v čase o 19.30 hod. viedol T. U., Q.. XX.XX.XXXX vo T. Q. W., trvalé bytom F. XXX, okr. T. Q. W. osobné motorové vozidlo zn. T. R., P.:T.-XXXBH. výrobné číslo vozidla B. po štátnej ceste I/79 v smere z T. Q. W. do obce Y.Č., pričom v obci T. Q. W. v časti S., cca 150 metrov pred koncom obce v smere na Y. po prejdení mierne ľavotočivej zákruty podľa znaleckého posudku rýchlosťou 94 až 103 km/h sa plne nevenoval vedeniu vozidla a situácií v cestnej premávke, neprispôsobil rýchlosť jazdy miestu v ktorom jazdil (obec), prekročil obsadenosť vozidla, následkom čoho sa dostal do pretáčavého šmyku, s vozidlom prešiel do protismernej časti vozovky, kde sa s vozidlom otočil proti smeru svojej jazdy a následne v bočnom šmyku s vozidlom zišiel mimo vozovku vľavo, kde pravými zadnými dverami vozidla narazil do stacionárneho merača rýchlosti, následne sa vozidlo niekoľko krát prevrátilo cez strechu a zostalo stáť na kolesách na priľahlom poli vľavo mimo vozovky prednou časťou proti smeru svojej pôvodnej jazdy, pričom počas prevrátenia vozidla bol cez okno dverí vymrštený spolujazdec W. W., Q.. XX.X.XXXX, bytom F. Č.. XXX, nepripútaný a sediaci vzadu za vodičom, ktorý po nehode zostal ležať na poli v blízkosti vozidla a ktorý podľa lekárskej správy utrpel zranenia a to pomliaždenie mozgu s vnútrolebečným krvácaním pri zlomenine lebečnej klenby a spodiny, ktorým po prevoze do T. Q. podľahol. U vodiča T. U. bola vykonaná dychová skúška, ktorá bola negatívna, na motorovom vozidle zn. T. R. vznikla podľa znaleckého posudku škoda vo výške 2.004.00 €, a vyšetrovateľ skonštatoval, že uvedeným konaním vodič T. U. porušil § 4 ods. 1 písm. c) § 9 ods.1, § 16 ods.1 a § 137 ods.2 písm. c), písm. j.) zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov. V danej veci je vedené vyšetrovanie na

OR PZ, OKP Vranov nad Topľou pod sp. zn. ČVS:ORP-375/1-VYS-VT-2017, kde bolo vydané dňa 30.10.2017 Uznesenie o vznesení obvinenia voči T. U., za prečin usmrtenia. Trestné konanie nebolo zatiaľ právoplatne skončené. Z trestného spisu vyplýva že nebohý spolujazdec nebol riadne pripútaný, v dôsledku čoho bol pri zrážke vymrštený z vozidla. Z výpovede T. U. vyplýva, že on bol riadne pripútaný , či by boli ostaní nevedel.

6. Zo znaleckého posudku č. 5/2017 podaného v trestnej veci nachádzajúceho sa v trestnom spise, ako aj výpovede svedkov vyplýva, že v motorovom vozidle sa nachádzalo 7 osôb, z toho 5 na zadných sedadlách. Je nesporené, že nemohli byť všetci pripútaní. Z výpovedi svedkov vyplýva, že po nehode bol nebohý nájdený mimo vozidla, čo tiež svedčí o tom, že nemohol byť pripútaný.

7. Z výpovede žalobcu v 1.rade J. W. aby ozrejmil dôvody podania žaloby o nemajetkovú ujmu, z akých dôvodov ju podal, akú nemajetkovú ujmu utrpel, na základe čoho dospel k žalovanej sume a bližšie sa ohľadom úmrtia nebohého vyjadril, vyplýva, že ostal sám, nie sám, ostal ešte jeden chlapec. Chodí domov večer o šiestej, doma je celý deň sám. Je invalidný dôchodca, má ZŤP a veľmi im chýba. Každý deň chodia na cintorín. Nemôže spať. Berie tabletky Lexaurin a Sanval na spanie a na ukľudnenie. Na otázku svojho právneho zástupcu, aby uviedol, aký mal vzťah so svojím synom, žalobca v 1/rade uviedol, že so synom mal dobrý vzťah. Stále čakal, kedy príde z roboty. Bol naňho hrdý. Robil majstra v dedine. Keď bolo treba niečo opraviť alebo poradiť, bol vždy prvý. Všetkému rozumel. Ostalo po ňom malé dievčatko. Keď sa na dievčatko pozrie, nevie čo mám robiť. Strašne jej veľmi chýba otec. Na otázku svojho právneho zástupcu, či bývali v spoločnej domácnosti, uviedol, že áno, 28 rokov bývali spolu. Na otázku svojho právneho zástupcu, prečo žiada uvedenú konkrétnu sumu, žalobca v 1/rade uviedol, že čo sa informoval, takúto sumu pýtajú aj iní ľudia. Na otázku svojho právneho zástupcu, ako sa zmenil život v ich rodine, uviedol, že nepoznajú čo je Veľká noc a ani iné sviatky. Nepúšťajú rádio.

8. Z výpovede žalobkyne v 2.rade Q. W. na otázku súdu, aby sa vyjadrila k dôvodom podanej žaloby o náhradu nemajetkovej ujmy, prečo podala žalobu, na základe čoho dospela k žalovanej sume, aby sa vyjadrila k úmrtiu a nemajetkovej ujme, uviedla, že dopočula sa, že aj iní ľudia žiadajú peniaze, avšak peniaze jej syna nenahradia. Porodila ho, vychovala, mala ho veľmi rada. Strašne jej chýba. Čakala ho tiež, keď príde z práce domov. Nemá už takú radosť, akú mali predtým. Nežijú tak, ako predtým. Je to strašné, čo sa im stalo. Žalobkyňa v 2/rade na otázku svojho právneho zástupcu, či berie nejaké lieky, uviedla že berie Lexaurín a na spanie Sanval. Na otázku svojho právneho zástupcu, aby uviedla, aký mala vzťah so svojím synom, uviedla, že mala veľmi dobrý vzťah. Vždy jej v niečom poradil, pomohol jej. Keď potrebovala niekde ísť s autom, vždy išiel on s ňou. Žalobkyňa v 2/rade na otázku svojho právneho zástupcu, aké plány, či mala plány v budúcnosti so svojím synom, žalobkyňa v 2/rade uviedla, že čakala že bude mať deti, syna. Chceli si urobiť dom. Na otázku svojho právneho zástupcu, či žila so synom v spoločnej domácnosti, uviedla že áno.

9. Z výpovede žalobkyňa v 3.rade T. W. na otázku súdu, aby uviedla dôvody prečo podala žalobu, akú nemajetkovú ujmu utrpela, na základe čoho dospela k žalovanej sume a bližšie sa k úmrtiu žalovaného a následkom vyjadrila vyplýva, že peniaze jej manžela nikdy nenahradia. Vo všetkom im chýba. Ostala sama s dcérou. Všetko sa jej zmenilo. Dostala sa na psychiatriu. Na otázku, či sa liečila, uviedla žalobkyňa, že ešte stále sa lieči. Vo všetkom im chýba, aj dcére. Všetko sa im zmenilo. Nie sú takí, akí boli predtým. Žalobkyňa v 3/rade na otázku svojho právneho zástupcu, ako dlho boli manželia, uviedla, že boli manželia 10 rokov. Na otázku, či žili v spoločnej domácnosti, uviedla, že áno. Na otázku svojho právneho zástupcu, či mali nejaké plány, uviedla, že áno. Chceli si postaviť dom, no nestihli to. Plánovali ešte deti. Na otázku svojho právneho zástupcu, či môže popísať, aký mala vzťah s manželom, uviedla, mali dobrý vzťah. Vo všetkom mi pomáhal. Bol dobrý otec.

10. Z výpovede žalobcu v 4. rade J. W. aby sa vyjadril k dôvodom podanej žaloby, žiadanej nemajetkovej ujme a žiadanej výške, bližšie sa vyjadril k okolnostiam ohľadom úmrtia, že peniaze im ho nenahradia. Strašne im chýba. Od malička vyrastali spolu. Pracovali dokonca aj v jednej firme. Stále pomáhal. Učil ho nastavovať stroje CNC. Keď zomrel, musel dať výstup, nakoľko tam už nemohol vydržať. Stále im chýba. Žalobca v 4/rade na otázku svojho právneho zástupcu, či žili v spoločnej domácnosti, uviedol, že áno. Na otázku, aký mal vzťah s bratom, uviedol, že dobrý. Na otázku, aby tento vzťah popísal, žalobca v 4/rade uviedol, že brat bol múdrejší, bol šikovnejší. Vždy im pomáhal vo všetkom.

11. Z výpovede svedka T.N. U. vyplýva, že vie, čo je predmetom konania. Strany sporu pozná. Predmetná nehoda sa stala v obci S.. Dostal balans, neovládal auto. Je mu to všetko ľúto, ľutuje to. Žije s tým, nemá spanie. Nezvláda to. Svedok na otázku právneho zástupcu žalovaného, či po dopravnej nehode kontaktoval žalobcov, či sa s nimi stretli, svedok uviedol, že prvý deň sa s nimi stretol. Potom sa to nedalo, nakoľko ho nechceli ani vidieť. Svedok na otázku právneho zástupcu žalovaného, aby uviedol, ako prebiehalo toto stretnutie, svedok uviedol, že bol pri manželke nebohého. Ospravedlnil sa jej, všetko. Najskôr povedala, že to nie je jeho chyba. Neskôr všetko hádzali na neho že ho zabil, že je vrah. Svedok na otázku právneho zástupcu žalovaného, aké mal majetkové, osobné pomery v čase dopravnej nehody a v súčasnosti, svedok uviedol, že vtedy mal len auto. Teraz už nemá nič. Na otázku, či bol v tom čase zamestnaný, či mal príjem, svedok uviedol, že áno. Bol zamestnaný. Pracoval ako živnostník. Zarábal okolo 600-700 eur.

12. Právny zástupca žalobcov uviedol, že svedecká výpoveď je právne irelevantná, nakoľko si uplatňuje nárok voči poisťovateľovi v zmysle Zákona o povinnom zmluvnom poistení. Žalovaná strana mala za minulý rok 36,1 milióna eur zisk. Jej majetková sféra sa v tomto smere absolútne nezmenší a nebude ani ohrozená v prípade úspechu žaloby.

13. Právny zástupca žalovaného uviedol, že nie je možné na úkor právnych pomerov vinníka nehody prihliadať na majetkové pomery žalovanej strany. Majú byť zohľadnené majetkové pomery vinníka pri rozhodovaní o uplatnenom nároku zo strany žalobcov.

14. Právny zástupca žalobcu vo veci poukázal že majú za to, že podaná žaloba je opodstatnená. Všetky nároky z nej vyplývajúce boli v tomto konaní preukázané, tak aj zásah do nemajetkovej, teda zásah do rodinného a súkromného života žalobcov. Taktiež bolo preukázané, že ide o ujmu, ktorá si vyžaduje náhradu finančnú. Nestačí ospravedlnenie ani žiadne menšie zadosťučinenie, keďže tu bola spôsobená smrť. Následok, ktorý nereperovateľný. Tento následok bol spôsobený trestným činom. Žalovaná je poisťovateľ motorového vozidla. Tak, ako vyplýva z judikatúry a taktiež aj z podanej žaloby a predložených dôkazov, pasívna legitimácia je preukázaná, rovnako tak príčinná súvislosť a svedecká výpoveď dnešného svedka nepriniesla žiadne nové skutočnosti o ktorých by sme nevedeli. Trváme na tom, že je právne irelevantná. Žiadame preto, aby súd žalobe vyhovel v celom rozsahu, tak ako bola podaná vrátane náhrady trov konania.

15. Právny zástupca žalovanej strany vo veci uviedol, že sa pridržiavajú ich písomných podaní ako aj ústnych prednesov. Trvá na tom, že uplatnený nárok žalobcov zo strany žalovaného - samotný žalovaný nie je povinný takýto nárok hradiť z titulu absencie priamej príčinnej súvislosti, ako sme to uvádzali v písomnom podaní. V prípade, ak súd by mal za to, že tento nárok je daný, poukazujeme na jeho výšku, ktorej výška presahuje klasickú limitáciu vlastne priznávaných nárokov v obdobných konaniach, kde práve je potrebné zohľadniť viacero skutočnosti. Jednou zo základných skutočnosti je dôkazné bremeno strany žalobcov, ktoré podľa nás nebolo v predmetnom konaní unesené. Z výpovedi žalobcov nebol preukázaný taký zásah do osobnostnej sféry, ako je uvádzaný v podanej žalobe. Súčasne by mala byť zohľadnená skutočnosť jednak z hľadiska na výpoveď svedka v dnešnom konaní, kde bolo preukázané, že bola prejavená z jeho strany ľútosť ako aj jeho majetkové pomery.

16. Uvedený spor súd takto právne posúdil:

17. Podľa ust. čl. 19 os. 2 Ústavy SR (1) každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

18. Podľa ust. § 11 OZ fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

19. Podľa ust. § 13 ods. 1,2 OZ fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie. Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

20. Podľa ust. § 427 ods. 1,2 OZ fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky. Rovnako zodpovedá aj iný prevádzateľ motorového vozidla, motorového plavidla, ako aj prevádzateľ lietadla.

21. Podľa ust. § 15 ods. 1 OZ náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

22. Podľa ust. § 4 ds. 1,2 zákona č. 381/2001 Z.z. Poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poistnej zmluve. Poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu
a. a)škody na zdraví a nákladov pri usmrtení,
b. b)škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou veci,
c. c)účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov podľa písmen a), b) a d), ak poisťovateľ nesplnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 6 písm. a) alebo písm. b) <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/381/20190101> alebo poisťovateľ neoprávnene odmietol poskytnúť poistné plnenie, alebo neoprávnene krátil poskytnuté poistné plnenie,
d. d)ušlého zisku.

23. Podľa ust. § 823 OZ náhradu platí poistiteľ poškodenému; poškodený však právo na plnenie proti poistiteľovi nemá, ak osobitné predpisy neustanovujú inak.

24. Podľa ust. § 8 ods. 1,2 zákona č. 8/2009 Z.z.(používanie bezpečnostných pásov a iných zadržiavacích zariadení) osoba sediaca na sedadle povinne vybavenom bezpečnostným pásom alebo iným zadržiavacím zariadením<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2009/8/20180520> je povinná toto zariadenie použiť; to neplatí pre
a)vodiča vozidla ozbrojených síl, ozbrojených bezpečnostných zborov, ozbrojených zborov, Vojenskej polície, obecnej polície, Hasičského a záchranného zboru, ostatných hasičských jednotiek, Horskej záchrannej služby, záchrannej zdravotnej služby, banskej záchrannej služby, Vojenského spravodajstva, Slovenskej informačnej služby a prepravované osoby, ak si to vyžaduje plnenie ich úloh,
b)inštruktora autoškoly, ktorý vykonáva výcvik na vedenie motorového vozidla alebo skúšku z odbornej spôsobilosti,
c)osobu s telesnou výškou menšou ako 150 cm s výnimkou osoby, ktorá je povinná používať zadržiavacie zariadenie podľa podmienok ustanovených v osobitnom predpise,
d)vodiča vozidla taxislužby pri zmluvnej preprave osôb v obci,
e)osobu, ktorá nemôže byť pripútaná zo zdravotných dôvodov; takáto osoba sa musí preukázať osvedčením o oslobodení od použitia bezpečnostných systémov vozidla.
Výnimka podľa odseku 1 písm. c) a d) sa nevzťahuje na osobu, ktorá sa prepravuje na mieste, ktoré je chránené pred účinkami nárazu vozidla airbagom.

25. Je nepochybné, že rešpektovanie práva na súkromie fyzickej osoby, ktoré upravujú vyššie cit. zákonné ustanovenia zahŕňa v sebe aj právo na vytváranie a rozvíjanie sa vzťahov s ďalšími ľudskými bytosťami. Rodinný život v sebe zahŕňa vzťahy medzi najbližšími rodinnými príslušníkmi, deťmi, rodičmi bez ohľadu na to, či spolu trvalo žijú alebo nie a preto neoprávnene narušenie týchto vzťahov predstavuje neoprávnený zásah do práva na súkromný a rodinný život.

26. Žalobcovia s tomto konaní domáhali nahradenia nemajetkovej ujmy, ktorá im vznikla neoprávneným zásahom do ich súkromia, tým, že ich manžel, syna a brat W. W. zomrel následkom dopravnej nehody, ktorú preukázateľne zavinil T. U. tým, že dňa 02.09.20I7 v čase 0 19.30 hod. viedol osobné motorové vozidlo zn. T. R., P.:T.-XXXBH, výrobné číslo vozidla B. po štátnej ceste I/79 v smere z T. Q. W. do obce Y., pričom v obci T. Q. W. v časti S., cca 150 metrov pred koncom obce v smere na Y. po prejdení mierne ľavotočivej zákruty podľa znaleckého posudku rýchlosťou 94 až 103 km/h sa plne nevenoval vedeniu vozidla a situácií v cestnej premávke, neprispôsobil rýchlosť jazdy miestu v ktorom jazdil (obec), prekročil obsadenosť vozidla, následkom čoho sa dostal do pretáčavého šmyku, s vozidlom prešiel do protismernej časti vozovky, kde sa s vozidlom otočil proti smeru svojej jazdy a následne v bočnom šmyku s vozidlom zišiel mimo vozovku vľavo, kde pravými zadnými dverami vozidla narazil do stacionárneho merača rýchlosti, následne sa vozidlo niekoľko krát prevrátilo cez strechu a zostalo stáť na kolesách

na priľahlom poli vľavo mimo vozovky prednou časťou proti smeru svojej pôvodnej jazdy, pričom počas prevrátenia vozidla bol cez okno dverí vymrštený spolujazdec W. W., nar. XX.X.XXXX. bytom F. Č.. XXX, nepripútaný a sediaci vzadu za vodičom, ktorý po nehode zostal ležať na poli v blízkosti vozidla a ktorý podľa lekárskej správy utrpel zranenia a to pomliaždenie mozgu s vnútrolebečným krvácaním pri zlomenine lebečnej klenby a spodiny, ktorým po prevoze do T. Q. podľahol. Požitie alkoholu zistené nebolo. Vo veci bolo začaté trestné stíhanie, bola podaná obžaloba na OS Vranov n/T. Trestné konanie zatiaľ nie je právoplatne skončené.

27. Je nesporné, že protiprávnym konaním T. U. bol spôsobený vážny následok a tento sa dotkol žalobcov veľmi silným spôsobom, pretože došlo k smrti ich príbuzného. Žalobca v 1. a žalobca v 2.rade sú rodičia zosnulého. Žalobca v 4.rade je bratom zosnulého a žalobkyňa v 3.rade je manželkou zosnulého, ktorý zomrel pri dopravnej nehode a žalobcovia tak prišli o člena svojej rodiny.

28. Je nepochybné, že vzniknutý následok je nereparovateľný a predstavuje veľmi citový zásah do osobnostnej sféry žalobcov. V dôsledku tejto dopravnej nehody spôsobenej vodičom U. došlo k výraznému a nenapraviteľnému zásahu do osobnostného práva žalobcov. Bola narušená celistvosť ich rodiny a bolo zasiahnuté do ich súkromného a rodinného života, pričom následky sú trvalé a neodstrániteľné.

29. V dôsledku tragickej smrti príbuzného žalobcov pri dopravnej nehode došlo k nesmierne závažnej ujme, spočívajúcej v strate milovaného človeka, čím sú žalobcovia do budúcnosti ochudobnení o rodinný život. Ujma spočíva aj v citovej strate, keď žalobcovia smrťou príbuzného stratili jeho lásku a radosť s ním prežívanú, o to viac, že šlo o mladého človeka, otca malej dcéry, ktorý mal celý život pred sebou. Žalobcovia tiež utrpeli citovú ujmu spočívajúcu v nepríjemných pocitoch úzkosti, smútku, zúfalosti a šoku zo smrti blízkej osoby, ktorá pretrváva do dnešného dňa.

30. Vodič T. U. svojim protiprávnym konaním, spočívajúcim v nerešpektovaní zákona o pozemných komunikáciách, zasiahol do osobnostných práv žalobcov a to do ich práva na súkromný a rodinný život. Dokazovaním bolo nepochybne preukázané, že medzi žalobcami a nebohým existovali veľmi silné rodinné, sociálne, morálne, citové a kultúrne vzťahy vytvorené v rámci ich súkromného a rodinného života.

31. Nečakaným a šokujúcim úmrtím príbuzného žalobcov došlo k tak závažnému zásahu do práva na ochranu ich osobnosti, spočívajúceho v obmedzení ich súkromného a rodinného života, že žiadna z morálnych foriem zadosťučinenia nie je postačujúca.

32. Z uvedeného preto nepochybne vyplýva, že predpoklady pre priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch sú v danom prípade dané a boli splnené. Je nepochybné, že ujmu, ktorá poškodeným vznikla, by každá iná osoba považovala za ujmu objektívne závažnú. Podľa Článku 19, ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky „Každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života." Podľa § 11 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy." Z ustanovenia § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka vyplýva, že fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie." Podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka „pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch." Podľa ustanovenia článku 8 odseku 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných práv a slobôd, publikovaného pod č. 209/1992 Zb., „každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydlia a korešpondencie." Ako vyplynulo z vykonaného dokazovania je nesporné, že v danom prípade bola sú splnené predpoklady pre priznanie primeraného zadosťučinenia. Námietka žalovaného že nie sú splnené predpoklady pre priznanie nemajetkovej ujmy je v tomto smere nedôvodná.

33. Dokazovaním bolo preukázané, ako to vyplýva z obsahu trestného spisu, že nehodu zavinil T. U., pričom bolo zistené, že motorového vozidlo vinníka nehody bolo poistené u žalovaného. Podľa ust. § 427 a nasl. zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, „prevádzkovateľ motorového vozidla zodpovedá za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky." Podľa ust. § 15 ods. 1 zák.

č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, „náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený, v danom prípade žalobcovia sú preto oprávnení uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi, t.j. voči žalovanému. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na rôzne rozhodnutia súdov SR a hlavne na rozsudok súdneho dvora Európskej únie z 24. októbra 2013 vo veci C22/12, Katarína Haasová proti Rastislavovi Petríkovi, Blanke Holingovej, sa „článok 3 ods. 1 smernice Rady 72/166/EHS z 24. apríla 1972 0 aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami a kontroly plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti, článok 1 ods.la2 druhej smernice Rady 84/5/EHS z 30. decembra 1983 aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, zmenenej a doplnenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2005/14/ES z 11. mája 2005, a článok 1 prvý odsek tretej smernice Rady 90/232/EHS zo 14. mája 1990 0 aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel. V zmysle uvedeného rozsudku sa majú vykladať ustanovenia v tom zmysle, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. Uvedenú situáciu riešil napríklad Krajský súd v Košiciach vo svojom rozhodnutí 5Co/496/2016, kde v odôvodnení potvrdzujúceho rozsudku okresného súdu, v bode 39. uviedol „Pasívna vecná legitimácia žalovanej v 2. Rade je daná aj ust. § 4 ods. 2 zák. č. 381/2001 Z.z. a § 823 Obč. zák. (náhrada nákladov, ale aj nemajetkovej ujmy podľa § 444 Obč. zák a správne súd vychádzal podporne z českej judikatúry." Rovnako Krajský súd v Prešove potvrdil pasívnu legitimáciu poisťovne v takýchto konaniach, keď v Rozsudku sp. zn. 860/33/2016 zo dňa 27.2.2017 v odôvodnení v bodoch 20. až 28., kde podrobne vysvetlil a odôvodnil tento procesný postup.

34. Z uvedeného dôvodu má súd za to, že je na strane žalovaného daná pasívna legitimácia aj napriek tomu, že ju žalovaný namietal. Námietka žalovaného je v tomto smere nedôvodná.

35. Súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 13. októbra 2011 sp. zn. 3 Cdo 84/2011 uvádza, že „nie je vylúčené, že tým istým konaním, ktoré po smrti fyzickej osoby neoprávnene zasiahlo do osobnosti zomrelého (napríklad jeho cti a dobrého mena), došlo zároveň k zásahu aj do osobnosti pozostalej osoby (napríklad do jej práva na súkromie). Podľa okolností, za ktorých k takému konaniu došlo, prichádza do úvahy tak možnosť tzv. postmortálnej ochrany osobnosti zomretého v zmysle ustanovenia § 15 Občianskeho zákonníka, ako aj možnosť ochrany osobnosti pozostalej osoby v zmysle § 11 až 13 Občianskeho zákonníka." Uznesenie Najvyššieho súdu SR z 29. júna 2011, sp. zn. 4 Cdo 232/2010 sa zaoberá náhradou nemajetkovej ujmy, kedy Najvyšší súd judikoval, že „podmienkou priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch (t.j. materiálnej satisfakcie) je -vždy v závislosti na individuálnych okolnostiach daného prípadu -existencia závažnej ujmy. Za závažnú ujmu treba podľa právneho názoru dovolacieho súdu považovať ujmu, ktorú fyzická osoba vzhľadom na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, intenzitu zásahu, jeho trvanie alebo dopad a dôsledky považuje za ujmu značnú. Pritom však nie sú rozhodujúce jej subjektívne pocity, ale objektívne hľadisko, teda to, či by predmetnú ujmu takto v danom mieste a čase (v tej istej situácii, prípadne spoločenskom postavení a pod.) vnímala aj každá iná fyzická osoba. Súd má za to, že nárok žalobcov, ako osôb blízkych, ktorých sa dotkla smrť ich príbuzného a bolo ňou zasiahnuté do ich práv na súkromie a rodinný život, je opodstatnený a taktiež aj pasívna legitimácia žalovanej.

36. V konaní bolo ďalej preukázané, že nárok si žalobcovia uplatnili u žalovaného výzvou zo dňa 28.11.2017, na ktorú žalovaný odpovedal odmietavým stanoviskom zo dňa 4.12.2017.

37. Náhrada nemajetkovej ujmy nie je náhradou za život, slúži len na zmiernenie následkov vzniknutej ujmy, a je nepochybné, že žiadna suma priznaná v prípadnom súdnom konaní nie je dostatočná vzhľadom na spôsobenú ujmu, ani na to, aby nahradila ľudský život. Výška náhrady je priznávaná súdmi na základe voľnej úvahy s prihliadnutím na zákonné kritériá a okolnosti, za ktorých došlo k neoprávnenému zásahu do osobnosti. Súd sa preto ďalej v konaní zaoberal rozhodnutím či žalobcami žiadaná výška nemajetkovej ujmy je v súlade so zákonom a či primeraná okolnostiam za ktorým k zásahu došlo ako aj jeho následkom.

38. Pri určení výšky nemajetkovej ujmy osobitne u každého zo žalobcov súd prihliadol na vysokú intenzitu nepriaznivého následku konania vinníka nehody, nečakané usmrtenie blízkeho rodinného príslušníka a zistenú intenzitu citového vzťahu medzi nimi a aj okolnosti za ktorých došlo k usmrteniu ich rodinného príslušníka.

39. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na doterajšiu rozhodovaciu prax súdov. Súd má za to, že žalobcami žiadaná výška nemajetkovej ujmy je v súlade s rozhodovacou praxou súdov.

40. Dokazovaním bola preukázaná a zistená silná intenzita citových väzieb medzi všetkými žalobcami a nebohým, ktorý zomrel tragicky pri dopravnej nehode. Z lekárskych správ vyplýva že manželka nebohého trpí psychickými poruchami (úzkostne depresívny syndróm) a vyžaduje si liečbu. Bola u nej v dôsledku úmrtia jej manžela rozvinutá reaktívna psychická porucha úzkostne-depresívneho charakteru, ktorá znižuje kvalitu jej života. Lieči sa u psychiatra J.. D. U..

41. Medzi žalobcami a nebohým existovali silné citové väzby, ktoré sa v dôsledku jeho smrti pretrhli a žalobcovia tým stratili možnosť tieto vzťahy ďalej udržiavať. Dokazovaním, tak ako je to vyššie uvedené bolo preukázané, že medzi žalobcami a nebohým boli veľmi dobré medziľudské vzťahy a silná citová väzba.

42. Pokiaľ sa týka žalobkyne v 3.rade v konaní bolo preukázané, že manželstvo žalobkyne v 3. rade s nebohým bolo harmonické, dobré, nemali žiadne rozpory a ani sa neviedlo rozvodové konanie. Plánovali si postaviť dom a mať ďalšie dieťa. Taktiež z výpovede vyplynulo, že nebohý manžel žalobkyne v 3. rade riadne pracoval, staral sa o rodinu, aby ju finančne zabezpečil, jeho smrťou došlo k strate živiteľa rodiny. Žalobkyňa v 3. rade stratila úmrtím manžela dôležitú oporu vo svojom živote, a to vo všetkých oblastiach v ktorých manželstvo plní svoje funkcie. Bola ochudobnená o možnosť ďalšieho rozvíjania vzťahu s manželom. Celá starostlivosť o rodinu ostala na nej. K strate manžela došlo v produktívnom veku. Žalobkyňa stratila životného partnera a ostala zaťažená výkonom všetkých povinnosti v rodine. Prežívala úzkostne stavy spôsobená traumatickou šokujúcou udalosťou, ktorá v jej živote nastala náhle. Doposiaľ trpí psychickými problémami, ktoré si vyžadujú liečbu u psychiatra. Z lekárskych správ vyplýva že manželka nebohého trpí psychickými poruchami (úzkostne depresívny syndróm) a vyžaduje si liečbu. Bola u nej v dôsledku úmrtia jej manžela rozvinutá reaktívny psychická porucha úzkostne-depresívneho charakteru, ktorá znižuje kvalitu jej života. Lieči sa u psychiatra J.. D. U.. Je nepochybné, že každá tragédia v živote človeka sa negatívnym spôsobom prejaví v jeho zdravotnom stave a odrazí sa to na jeho psychickom zdraví. V konaní nebol sporný manželský stav medzi žalobkyňou a nebohým. Smrť ako nenapraviteľná strata predstavuje sama o sebe závažný zásah do práva na ochranu osobnosti a spôsobuje ťažké psychické rozpoloženie a v prípade fungujúceho manželstva rodiny má za následok nemožnosť vyrovnať sa so stratou blízkeho človeka. Inštitút relutárnej náhrady je potrebné vnímať ako prostriedok slúžiaci len k zmiereniu závažného dosahu protiprávneho konania pričom je nepochybné, že finančný ekvivalent za ľudský život nie možné určiť a nikdy ním nemožno odškodniť následky tragédie pre členov rodiny.

43. Z vyššie uvedených dôvodov a vzhľadom na všetky zistené okolnosti prípadu má súd preto za to, že v danom prípade je namieste poskytnúť žalobkyni v 3.rade, ktorá je manželkou nebohého, ktorý tragicky zahynul pri dopravnej nehode nemajetkovú ujmu v peniazoch.

44. Pokiaľ ide o žalobcu v 1. rade a žalobcu v 2. rade, rodičov nebohého, dokazovaním bolo taktiež preukázané, že protiprávnym konaním vinníka nehody, ktorého následkom bola smrť ich syna pri dopravnej nehode, došlo tiež k značnému zásahu do jeho práva na súkromie a práva na rodinný život. Dokazovaním boli preukázané negatívne následky tohto protiprávneho konania a taktiež aj medzi ním a jeho nebohým otcom boli preukázané silné citové väzby. Aj žalobcovia mali s nebohým synom veľmi dobré vzťahy, žili spolu v jednej domácnosti 28 rokov aj potom, čo sa oženil. Otec nebohého bol invalidným dôchodcom. Syn im bol im oporou, pomáhal im vo všetkom. Boli na neho hrdý, pretože pracoval. Robil majstra v dedine. Pomáhal, keď bolo treba niečo opraviť. Všetkému rozumel. Vždy ho čakal, keď príde z práce. Teraz chodí každý deň na cintorín. Od jeho smrti sa netešia ani zo sviatkov. Aj u žalobkyne v 2.rade, matky nebohého, boli preukázané silné citové vzťahy medzi ňou a jej nebohým synom. Čakala ho, keď príde domov. Nemá radosť zo života a nežijú tak ako predtým. Uviedla, že syn jej vždy vo všetkom poradil. Keď potrebovala niečo vybaviť, ísť autom, vždy ju odviezol a išiel s ňou.

Tešila sa, že bude mať deti, že si postavia dom. Potvrdila, že žili spolu v spoločnej domácnosti. Tak žalobca v 1.rade ako aj žalobkyňa v 2.rade musia užívať lieky na spanie a ukľudnenie.

45. Dokazovaním boli preukázané medzi žalobcami v 1. a v 2. rade a nebohým existovali medi nimi silné citové väzby, ktoré sa v dôsledku jeho smrti pretrhli a žalobcovia tým stratili možnosť tieto vzťahy so svojim synom ďalej udržiavať. Dokazovaním, tak ako je to vyššie uvedené bolo preukázané, že medzi žalobcami a nebohým boli veľmi dobré vzťahy a silná citová väzba medzi rodičmi a dieťaťom. Vzťahy medzi nimi boli dobré a nemali žiadne rozpory. Syn im vo všetkom pomáhal. Žili spolu 28 rokov v spoločnej domácnosti. Rodičia, stratila úmrtím svojho syna, dôležitú oporu a podporu v ich živote, nakoľko im syn pomáhal. Boli ochudobnení o možnosť ďalšieho rozvíjania vzťahu. Doposiaľ trpia určitými poruchami a musia užívať lieky, čo znižuje kvalitu jej života. Je nepochybné, že každá tragédia v živote človeka sa negatívnym spôsobom prejaví v jeho zdravotnom stave a odrazí sa to na jeho psychickom zdraví a naviac, ak ide o stratu dieťaťa, ich syna. Smrť dieťaťa ako nenapraviteľná strata predstavuje sama o sebe závažný zásah do práva na ochranu osobnosti a spôsobuje ťažké psychické rozpoloženie a má za následok nemožnosť vyrovnať sa so stratou milovaného dieťaťa. Inštitút relutárnej náhrady je potrebné vnímať ako prostriedok slúžiaci len k zmiereniu závažného dosahu protiprávneho konania pričom je nepochybné, že finančný ekvivalent za ľudský život nie možné určiť a nikdy ním nemožno odškodniť následky tragédie pre členov rodiny.

46. Preto po zohľadnení všetkých vyššie uvedených skutočnosti je podľa názoru súdu vo vzťahu k žalobcovi v 1. a 2.rade rade je dôvodné priznanie nemajetkovej ujmy s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu a závažnosť vzniknutej ujmy a následky, ktoré boli u nich nastali v dôsledku tragickej nehody, ako je to vyššie uvedené.

47. Pokiaľ ide o žalobcu v 4.rade , brata nebohého, dokazovaním bolo tiež preukázané, že protiprávnym konaním vinníka nehody, ktorého následkom bola smrť brata pri dopravnej nehode došlo tiež k značnému zásahu do jeho práva na súkromie a práva na rodinný život.

48. Dokazovaním boli preukázané medzi žalobcom v 4. rade a jeho nebohým starším bratom existovali veľmi silné citové väzby, ktoré sa v dôsledku jeho smrti pretrhli a žalobca tým stratil možnosť tieto vzťahy so svojim bratom ďalej udržiavať. Dokazovaním, tak ako je to vyššie uvedené, bolo preukázané, že medzi žalobcom v 4.rade a nebohým boli veľmi dobré súrodenecké vzťahy a silná citová väzba. Od mališka vyrastali spolu. Brat mu strašne chýba. Dokonca pracovali v jednej firme. Nebohý brat mu vo všetkom pomáhal, učil ho nastavovať stroje. Po jeho smrti už nemohol v tejto firme ďalej pracovať, nemohol tam vydržať a musel odísť. Tiež po celý čas žili v spoločnej domácnosti. Vzťahy medzi nimi boli dobré a nemali žiadne rozpory. Brat mu vo všetkom pomáhal. Smrťou brata bol žalobca v 4.rade ochudobnený o možnosť ďalšieho rozvíjania vzťahu. Je nepochybné, že každá tragédia v živote človeka sa negatívnym spôsobom prejaví v jeho zdravotnom stave a odrazí sa to na jeho psychickom zdraví aj keď ide o stratu brata, ako bolo preukázané. Žalobca v 4.rade mal s nebohým bratom veľmi dobré a silné citové vzťahy, pretože žili v spoločnej domácnosti a boli si oporou aj napriek tomu, že boli už dospelí. Smrť brata ako nenapraviteľná strata predstavuje tiež závažný zásah do práva na ochranu osobnosti a spôsobuje ťažké psychické rozpoloženie a má za následok nemožnosť vyrovnať sa so stratou blízkeho človeka. Inštitút relutárnej náhrady aj v tomto prípade je potrebné vnímať ako prostriedok slúžiaci len k zmiereniu závažného dosahu protiprávneho konania, pričom je nepochybné, že finančný ekvivalent za ľudský život nie možné určiť a nikdy ním nemožno odškodniť následky tragédie pre členov rodiny.

49. Dokazovaním boli preukázané negatívne následky tohto protiprávneho konania vo vzťahu k tomuto žalobcovi a tiež a boli preukázané silné citové väzby medzi nebohým a žalobcom v 4.rade, ktorý je bratom žalovaného. Preto po zohľadnení všetkých vyššie uvedených skutočnosti je podľa názoru súdu vo vzťahu k žalobcovi v 4. rade súd tohto názoru, že je dôvodné priznanie nemajetkovej ujmy s prihliadnutím na závažnosť ujmy a následky, ktoré boli u nich nastali, ako je to vyššie uvedené a bližšie popísané.

50. Na druhej strane v konaní bolo nepochybne preukázané, ako to vyplynulo z trestného spisu, že nebohý W. W. pri zrážke utrpel zranenia v dôsledku toho, že nebol v motorovom vozidle riadne pripútaný, ako to ukladá zákon č. 8/2009 Z.z.. Z uvedeného je zrejmé, že sám nebohý má svoj podiel na závažnosti zranení, ktoré utrpel pri zrážke vozidiel a ktorým v nemocnici podľahol. Je nepochybne a je všeobecne známe, čo vyplýva z množstva vykonaných testov, že následky na zdraví pri zrážke motorových vozidiel sú diametrálne rozličné v prípade, ak je jazdec, či spolujazdec riadne pripútaný a iné sú, ak jazdec

a spolujazdec nie je riadne pripútaný, ako mu to ukladá zákon. V prípade, ak by nebohý bol riadne pripútaný s najväčšou pravdepodobnosťou by následky na zdraví neboli také fatálne a nemuseli by spôsobiť jeho smrť.

51. Vzhľadom na dôležitosť tejto okolnosti, samotnej dopravnej nehody a istým spôsobom spoluzavinenie nebohého, súd u každého zo žalobcov sumu nemajetkovej ujmy znížil na polovicu, tak ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku a je toho názoru, že polovica žiadanej sumy u každého zo žalobcov je primeraná všetkých zisteným a preukázaným skutočnostiam, tak ako je to vyššie uvedené.

52. Súd poukazuje, že výška priznanej nemajetkovej ujmy v peniazoch, a to vo vzťahu k žalobcom nie je žiadnou hmotnou satisfakciou, ale určitým gestom slušnosti a spravodlivosti a v žiadnom prípade nemôže odčiniť dopad tragickej udalosti, ktorá nastala následkom konania zamestnanca žalovaného. Výška súdom priznanej sumy podľa názoru súdu nemôže viesť ani k neprimeranému obohateniu a nie je ani náhradou príjmu, prípadne niečím iným, čo ani v danom prípade, pričom je primeraná pri prihliadnutí na závažnosť vzniknutej ujmy, tak ako to bolo preukázané vykonaným dokazovaním a ako je to vyššie uvedené a tiež aj vzhľadom na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Je nepochybné, že táto udalosť bude mať v živote žalobcov trvalé následky, ktoré nie je možne ničím úplne odstrániť.

53. Pokiaľ sa týka ďalších námietok žalovaného, súd poukazuje, že sú nedôvodné aj pokiaľ ide o to, že by sa mali vziať do úvahy vyjadrenia vinníka nehody a jeho majetkové pomery.

54. Podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

55. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

56. Keďže súd žalobe žalobcov vyhovel len v rozsahu 50% každá zo strán bola úspešná v rovnakom rozsahu. Vzhľadom na uvedené, keďže každá zo strán bola úspešná v rovnakom pomere, súd v zmysle citovaných zákonných ustanovení rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súdu vo Vranov a nad Topľou písomne v dvoch vyhotoveniach. V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka.
V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 SCP). Odvolanie musí byť podpísané.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť (§ 365 CSP) len tým, že
a)neboli splnené procesné podmienky,
b)súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c)rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d)konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e)súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f)súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g)zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h)rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada

mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku.